

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (tretji senat)

z dne 13. januarja 2021 *

„Predhodno odločanje – Skupna politika na področju azila in subsidiarne zaščite – Standardi glede pogojev, ki jih morajo izpolnjevati državljani tretjih držav ali osebe brez državljanstva, da so upravičeni do mednarodne zaščite – Direktiva 2011/95/EU – Člen 12 – Izključitev iz statusa begunca – Oseba brez državljanstva palestinskega porekla, registrirana pri Agenciji Združenih narodov za pomoč in zaposlovanje palestinskih beguncev na Bližnjem vzhodu (UNRWA) – Pogoji za samodejno upravičenost do ugodnosti iz Direktive 2011/95 – Prenehanje zaščite ali pomoči UNRWA“

V zadevi C-507/19,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Bundesverwaltungsgericht (zvezno upravno sodišče, Nemčija) z odločbo z dne 14. maja 2019, ki je na Sodišče prispela 3. julija 2019, v postopku

Bundesrepublik Deutschland

proti

XT,

SODIŠČE (tretji senat),

v sestavi A. Prechal, predsednica senata, K. Lenaerts, predsednik Sodišča v funkciji sodnika tretjega senata, N. Wahl, F. Biltgen, sodnika, in L. S. Rossi (poročevalka), sodnica,

generalni pravobranilec: E. Tanchev,

sodni tajnik: D. Dittert, vodja oddelka,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 10. junija 2020,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za Bundesrepublik Deutschland A. Schumacher, agentka,
- za nemško vlado J. Möller, R. Kanitz in D. Klebs, agenti,
- za belgijsko vlado P. Cottin, C. Pochet in M. Van Regemorter, agenti,
- za francosko vlado D. Dubois, agent,
- za Evropsko komisijo M. Condou-Durande, G. Wils in C. Ladenburger, agenti,

* Jezik postopka: nemščina.

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 1. oktobra 2020

izreka naslednjo

Sodbo

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 12(1)(a) Direktive 2011/95/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o standardih glede pogojev, ki jih morajo izpolnjevati državljani tretjih držav ali osebe brez državljanstva, da so upravičeni do mednarodne zaščite, glede enotnega statusa beguncev ali oseb, upravičenih do subsidiarne zaščite, in glede vsebine te zaščite (UL 2011, L 337, str. 9).
- 2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med Bundesrepublik Deutschland in XT v zvezi z zavrnitvijo prošnje XT za mednarodno zaščito za pridobitev statusa begunca.

Pravni okvir

Mednarodno pravo

Ženevska konvencija

- 3 Konvencija o statusu beguncev, podpisana v Ženevi 28. julija 1951 (*Recueil des traités des Nations unies*, zvezek 189, str. 150, št. 2545 (1954)), je začela veljati 22. aprila 1954. Dopolnjena in spremenjena je bila s Protokolom o statusu beguncev, ki je bil sklenjen v New Yorku 31. januarja 1967 in je začel veljati 4. oktobra 1967 (v nadaljevanju: Ženevska konvencija).

- 4 Člen 1(D) Ženevske konvencije določa:

„Ta konvencija se ne uporablja za osebe, ki zdaj uživajo varstvo ali pomoč drugih organov ali agencij Združenih narodov, razen visokega komisarja Združenih narodov za begunce.

Kadar bi takšno varstvo ali pomoč iz kateregakoli razloga prenehala, položaj teh oseb pa ne bi bil dokončno urejen v skladu z ustreznimi resolucijami Generalne skupščine Združenih narodov, bodo te osebe *ipso facto* upravičene do ugodnosti te Konvencije.“

Agencija Združenih narodov za pomoč in zaposlovanje palestinskih beguncev na Bližnjem vzhodu (UNRWA)

- 5 Z Resolucijo Generalne skupščine Združenih narodov št. 302 (IV) z dne 8. decembra 1949 o pomoči palestinskim beguncem je bila ustanovljena Agencija Združenih narodov za pomoč in zaposlovanje palestinskih beguncev na Bližnjem vzhodu (*United Nations Relief and Works Agency for Palestine Refugees in the Near East* (UNRWA)). Njena naloga je skrbeti za blaginjo in človeški razvoj palestinskih beguncev.
- 6 V skladu s točkama VII.C in VII.E konsolidiranih navodil UNRWA o upravičenosti in registraciji (*Consolidated Eligibility and Registration Instructions*) območje delovanja UNRWA („area of operation“) obsega pet sektorjev („fields“), in sicer Gazo, Zahodni breg (vključno z vzhodnim Jeruzalemom), Jordanijo, Libanon in Sirijo.

Pravo Unije

Direktiva 2004/83/ES

- 7 Člen 12(1)(a) Direktive Sveta 2004/83/ES z dne 29. aprila 2004 o minimalnih standardih glede pogojev, ki jih morajo izpolnjevati državljani tretjih držav ali osebe brez državljanstva, da se jim prizna status begunca ali osebe, ki iz drugih razlogov potrebuje mednarodno zaščito, in o vsebini te zaščite (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 19, zvezek 7, str. 96) je določal:

„1. Državljan tretje države ali oseba brez državljanstva ne more biti begunec, če:

- (a) sodi na področje uporabe člena 1 D Ženevske konvencije glede zaščite ali pomoči organov ali uradov Združenih narodov, razen visokega komisarja Združenih narodov za begunce. Kadar je takšna zaščita ali pomoč prenehala iz katerega koli razloga, ne da bi se položaj takšne osebe dokončno uredil skladno z ustreznimi resolucijami, ki jih je sprejela Generalna skupščina Združenih narodov, so takšne osebe samodejno upravičene do ugodnosti iz te direktive“.

Direktiva 2011/95

- 8 V uvodnih izjavah 1, 4, 16, 23 in 24 Direktive 2011/95 je navedeno:

„(1) Potrebne so številne bistvene spremembe Direktive [2004/83]. Zaradi jasnosti bi bilo treba navedeno direktivo prenoviti.

[...]

(4) Ženevska konvencija in Protokol predstavljata temelja mednarodne pravne ureditve za zaščito beguncev.

[...]

(16) Ta direktiva upošteva temeljne pravice in spoštuje načela, priznana zlasti z Listino Evropske unije o temeljnih pravicah. Ta direktiva si prizadeva zlasti zagotoviti polno spoštovanje človekovega dostojanstva in pravice do azila prosilcev za azil in družinskih članov, ki jih spremljajo, ter spodbujati uporabo členov 1, 7, 11, 14, 15, 16, 18, 21, 24, 34 in 35 navedene listine in bi jo bilo zato treba temu ustrezno izvajati.

[...]

(23) Določiti bi bilo treba standarde za opredelitev in vsebino statusa begunca, ki bi pristojne nacionalne organe držav članic vodili pri uporabi Ženevske konvencije.

(24) Treba je uvesti skupna merila za priznavanje statusa begunca proslcem za azil v smislu člena 1 Ženevske konvencije.“

- 9 Člen 2 te direktive, naslovljen „Opredelitev pojmov“, določa:

„V tej direktivi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

[...]

(d) ‚begunec‘ pomeni državljana tretje države, ki se zaradi utemeljenega strahu pred preganjanjem zaradi rasne, verske, nacionalne pripadnosti, političnega prepričanja ali pripadnosti določeni družbeni skupini nahaja izven države, katere državljan je, in ne more ali zaradi tega strahu noče izkoristiti zaščite te države, ali osebo brez državljanstva, ki se nahaja izven države prejšnjega običajnega prebivališča zaradi enakih razlogov, kot so navedeni zgoraj, in se ne more ali zaradi tega strahu noče vrniti vanjo, in za katera se ne uporablja člen 12;

[...]

(n) ‚izvorna država‘ pomeni državo ali države, katerih državljan je oseba, pri osebah brez državljanstva pa državo ali države prejšnjega običajnega prebivališča.“

10 Člen 11 te direktive, naslovljen „Prenehanje“, v odstavku 1 določa:

„Državljan tretje države ali oseba brez državljanstva preneha biti begunec, če:

[...]

(f) se kot oseba brez državljanstva zaradi prenehanja okoliščin, zaradi katerih je bila priznana kot begunec, lahko vrne v državo prejšnjega običajnega prebivališča.“

11 Člen 12 iste direktive, naslovljen „Izključitev“, določa:

„1. Državljan tretje države ali oseba brez državljanstva ne more biti begunec, če:

(a) sodi na področje uporabe člena 1(D) Ženevske konvencije glede zaščite ali pomoči organov ali uradov Združenih narodov, razen Visokega komisarja Združenih narodov za begunce. Kadar je takšna zaščita ali pomoč prenehala iz katerega koli razloga, ne da bi se položaj takšne osebe dokončno uredil skladno z ustreznimi resolucijami, ki jih je sprejela Generalna skupščina Združenih narodov, so takšne osebe samodejno upravičene do ugodnosti iz te direktive;

(b) pristojni organi države, v kateri je pridobil(-a) prebivališče, ugotovijo, da ima pravice in dolžnosti, ki izhajajo iz državljanstva te države, ali njim enakovredne pravice in dolžnosti.

2. Državljan tretje države ali oseba brez državljanstva ne more biti begunec, če obstajajo tehtni razlogi za domnevo, da:

(a) je storil(-a) kaznivo dejanje proti miru, vojni zločin ali zločin proti človeštvu, kot opredeljeno v mednarodnih instrumentih, ki določajo takšna kazniva dejanja;

(b) je storil(-a) hudo nepolitično kaznivo dejanje izven države sprejemnice, preden ga/jo je ta sprejela kot begunca (tj. preden mu/ji je izdala dovoljenje za prebivanje, ki je temeljilo na priznanju statusa begunca); posebej kruta dejanja, tudi če so bila storjena zaradi domnevno političnih ciljev, se lahko štejejo kot huda nepolitična kazniva dejanja;

(c) je kriv(-a) dejanj, ki nasprotujejo namenom in načelom Združenih narodov, določenim v Preambuli ter členih 1 in 2 Ustanovne listine Združenih narodov.

3. Odstavek 2 se uporablja za osebe, ki napeljujejo k izvrševanju kaznivih dejanj ali dejavnosti, navedenih v navedenem odstavku, ali pri njih kako drugače sodelujejo.“

12 Člen 14 Direktive 2011/95 določa:

„1. Pri prošnjah za mednarodno zaščito, ki so vložene po začetku veljavnosti Direktive [2004/83], države članice prekličejo, odvzamejo ali zavrnejo podaljšanje statusa begunca državljana tretje države ali osebe brez državljanstva, ki ga je priznal vladni, upravni, sodni ali parasodni organ, če je ta oseba prenehala biti begunec skladno s členom 11.

[...]

3. Države članice prekličejo, odvzamejo ali zavrnejo podaljšanje statusa begunca državljana tretje države ali osebe brez državljanstva, če po priznanju statusa begunca ugotovijo naslednje:

(a) da ne bi smel(-a) biti oziroma ne more biti begunec skladno s členom 12;

[...]“

Direktiva 2013/32/EU

13 V uvodni izjavi 18 Direktive 2013/32/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o skupnih postopkih za priznanje ali odvzem mednarodne zaščite (UL 2013, L 180, str. 60) je navedeno:

„V interesu držav članic in prosilcev za mednarodno zaščito je, da se o prošnjah za mednarodno zaščito odloči, kakor hitro je to mogoče, brez poseganja v ustreznost in celovitost obravnave, ki je v teku.“

14 Člen 2 te direktive določa:

„V tej direktivi:

[...]

(c) ‚prosilce‘ pomeni državljana tretje države ali osebo brez državljanstva, ki je podal prošnjo za mednarodno zaščito, v zvezi s katero še ni bila izdana dokončna odločba;

[...]

(f) ‚organ za presojo‘ pomeni kateri koli parasodni ali upravni organ v državi članici, ki je odgovoren za obravnavanje prošenj za mednarodno zaščito in je pristojen izdajati odločbe na prvi stopnji v takih primerih;

[...]“

15 Člen 46 navedene direktive določa:

„1. Države članice zagotovijo, da imajo prosilci pravico do učinkovitega pravnega sredstva pred sodiščem zoper:

(a) odločbo, izdano v zvezi z njegovo [njihovo] prošnjo za mednarodno zaščito, vključno z odločbo:
(i) o neutemeljenosti prošnje v zvezi s statusom begunca in/ali subsidiarne zaščite,

[...]

[...]

3. Države članice zaradi spoštovanja odstavka 1 zagotovijo, da učinkovito pravno sredstvo vsaj v pritožbenih postopkih pred sodiščem prve stopnje zagotavlja podrobno in *ex nunc* presojo dejstev in pravnih vprašanj, po potrebi vključno s presojo potreb po mednarodni zaščiti v skladu z Direktivo [2011/95].

[...]“

Nemško pravo

16 Direktiva 2011/95 je bila v nemško pravo prenesena z Asylgesetz (zakon o pravici do azila) v različici, objavljeni 2. septembra 2008 (BGBl. 2008 I, str. 1798; v nadaljevanju: AsylG).

17 Člen 3(3) AsylG v bistvu povzema člen 12(1)(a) te direktive.

18 Člen 77(1) AsylG določa:

„V sporih, ki izhajajo iz tega zakona, se sodišče opira na dejanski in pravni položaj iz časa zadnje obravnave; če odloči brez obravnave, je odločilni trenutek tisti, ko se izda odločba.“ [...]

Spor o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

19 XT, brez državljanstva in palestinskega rodu, rojen leta 1991 v Damasku (Sirija), je imetnik kartice za registracijo pri UNRWA kot član begunskega taborišča Yarmouk, ki je na jugu Damaska.

20 XT je med oktobrom 2013 in 20. novembrom 2015 opravljala priložnostna dela v Libanonu, kjer je prebival. Ker ni pridobil dovoljenja za prebivanje v tej državi in ker se je bal, da ga bodo libanonske varnostne sile izgnale, se je konec novembra 2015 odločil vrniti v Sirijo, v mesto Qudsaya zahodno od Damaska, kjer so prebivali njegovi družinski člani.

21 Zaradi vojne in zelo slabih življenjskih razmer v Siriji je XT nekaj dni pozneje zapustil to državo, v kateri se boji, da bi bil v primeru vrnitve pridržan. Poleg tega sta, preden je XT zapustil Sirijo, Hašemitska kraljevina Jordanija in Libanonska republika zaprli svoje meje za palestinske begunce, ki so v Siriji.

22 XT je decembra 2015 prispel v Nemčijo in tam februarja 2016 vložil prošnjo za mednarodno zaščito.

23 Bundesamt für Migration und Flüchtlinge (zvezni urad za migracije in begunce, Nemčija) je z odločbo z dne 29. avgusta 2016 zavrnil prošnjo XT za priznanje statusa begunca, vendar mu je priznal status subsidiarne zaščite.

24 Verwaltungsgericht (upravno sodišče, Nemčija) je s sodbo z dne 24. novembra 2016 ugodilo tožbi XT in zveznemu uradu za migracije in begunce naložilo, naj tej osebi prizna status begunca, ker je ne glede na kakršno koli predhodno preganjanje iz trenutnih razmer v Siriji izhajalo, da je bil XT izpostavljen tveganju preganjanja zaradi resnih razlogov, ki so se pojavili po odhodu iz sirskega ozemlja in niso povezani le s tem odhodom, ampak tudi z vložitvijo prošnje za mednarodno zaščito in njegovim prebivanjem v tujini.

25 Oberverwaltungsgericht (višje upravno sodišče, Nemčija) je s sodbo z dne 18. decembra 2017 zavrnilo pritožbo Bundesrepublik Deutschland, ki jo je zastopal zvezni urad za migracije in begunce, zoper sodbo Verwaltungsgericht (upravno sodišče), ker je v bistvu menilo, da je treba XT, ker je oseba brez državljanstva palestinskega rodu, šteti za begunca v smislu določbe nemškega prava, s katero je bil prenesen člen 12(1)(a) Direktive 2011/95. Po mnenju tega sodišča je bil namreč XT upravičen do

zaščite UNRWA, ki naj bi prenehala iz razlogov, neodvisnih od njegove volje. Ker je XT zapustil sirsko ozemlje, naj bi bila njegova osebna varnost zelo ogrožena, tako da naj bi bil njegov odhod iz Sirije neprostoovoljen, kar naj bi potrjevalo priznanje subsidiarne zaščite. Navedeno sodišče je tudi pojasnilo, da XT ob odhodu ni mogel uživati zaščite UNRWA v drugih sektorjih območja delovanja tega organa in da sta Hašemitska kraljevina Jordanija in Libanonska republika pred njegovim odhodom iz Sirije že zaprli svoje meje za palestinske begunce, ki so v Siriji.

- 26 Bundesrepublik Deutschland je zoper to sodbo vložila revizijo na predložitveno sodišče.
- 27 Navedeno sodišče na eni strani pojasnjuje, da za XT ne velja noben razlog za izključitev iz statusa begunca v smislu člena 12(1)(b) in člena 12(2) in (3) Direktive 2011/95. Na drugi strani naj bi XT izpolnjeval pogoje iz člena 12(1)(a), prvi stavek, te direktive, v skladu s katerim oseba brez državljanstva, ki je palestinskega rodu, ne more biti begunec, če uživa zaščito ali pomoč UNRWA. Prvič, mandat UNRWA naj bi bil namreč podaljšan do 30. junija 2020, drugič, XT naj bi bil registriran pri UNRWA, kar naj bi bil zadosten dokaz, da je dejansko užival zaščito ali pomoč tega organa, in tretjič, XT naj bi užival to zaščito ali pomoč malo pred vložitvijo prošnje za mednarodno zaščito, ker je bil registriran kot družinski član v taborišču UNRWA v Yarmouku.
- 28 Predložitveno sodišče pa dvomi o tem, ali XT izpolnjuje pogoje za prenehanje uporabe navedene izključitve iz člena 12(1)(a), drugi stavek, Direktive 2011/95, v skladu s katerim se lahko v bistvu, kadar je takšna zaščita ali pomoč prenehala iz katerega koli razloga, ne da bi se položaj oseb, ki uživajo to zaščito ali pomoč, dokončno uredil v skladu z ustreznimi resolucijami, ki jih je sprejela Generalna skupščina Združenih narodov, te osebe samodejno sklicujejo na Direktivo 2011/95.
- 29 Predložitveno sodišče se na prvem mestu sprašuje, ali je treba za ugotovitev, ali je zaščita ali pomoč UNRWA prenehala, ko je zadevna oseba zapustila območje delovanja tega organa, z ozemeljskega vidika upoštevati le sektor tega območja delovanja, v katerem je imela zadevna oseba zadnje dejansko prebivališče, ali, kot je prepričana ta oseba, tudi druge sektorje navedenega območja.
- 30 Predložitveno sodišče želi na drugem mestu za zadnjenavedeni primer izvedeti, ali je treba upoštevati vse sektorje, ki sestavljajo območje delovanja UNRWA, ali le nekatere sektorje, in če je tako, katera so upoštevna merila za njihovo opredelitev. Po mnenju predložitvenega sodišča je treba upoštevati sektor, v katerem je imela zadevna oseba zadnje dejansko prebivališče, in sektorje, s katerimi ima ta oseba določeno povezavo. Ta povezava bi lahko izhajala na primer iz stvarnih vezi, kot je predhodno prebivanje ali navzočnost bližnjih sorodnikov. Poleg tega bi morala zadevna oseba razumno imeti možnost, da se poda v ta sektor in v njem prebiva, saj registracija pri UNRWA ne daje nobene pravice do prebivanja niti ne dovoljuje potovanja iz enega v drugi sektor območja delovanja tega organa. Za sektorje, s katerimi zadevna oseba nikoli ni imela osebnih vezi, pa naj bi bilo tako malo verjetno, da bi bili pogoji za vstop in prebivanje izpolnjeni, da bi bilo treba takoj izključiti vsakršno upoštevanje navedenih sektorjev.
- 31 Na tretjem mestu se predložitveno sodišče sprašuje, v kolikšni meri lahko premiki med različnimi sektorji območja delovanja UNRWA vplivajo na vprašanje, ali sta varstvo ali pomoč, ki ju zagotavlja ta organ, prenehala. Po mnenju tega sodišča bi se lahko izključitev iz statusa begunca razširila tudi na osebo, ki zapusti območje delovanja UNRWA – ker je v sektorju tega območja, v tem primeru v Siriji, v katerem ima dejansko prebivališče in v katerem ji UNRWA ne more zagotoviti zaščite ali pomoči, njena osebna varnost zelo ogrožena – če je ta oseba v navedeni sektor prišla brez utemeljenega razloga in čeprav v sektorju, kjer je predhodno prebivala, v tem primeru v Libanonu, njena osebna varnost ni bila zelo ogrožena. Tako bi bilo zlasti, če ob upoštevanju okoliščin, ki so obstajale ob njenem odhodu iz tega sektorja, ta oseba ne bi mogla pričakovati niti zaščite ali pomoči UNRWA v novem sektorju, v tem primeru v Siriji, niti da bi se lahko v kratkem vrnila v sektor, v katerem je prej prebivala, v tem primeru v Libanonu.

- 32 Predložitveno sodišče na četrtem mestu poudarja, da za priznanje statusa begunca v skladu s členom 12(1)(a), drugi stavek, Direktive 2011/95 ne zadostuje, da zadevna oseba ob zapustitvi območja delovanja tega organa ne uživa več zaščite ali pomoči UNRWA, temveč je v skladu s členom 11(1)(f) Direktive 2011/95 v povezavi s členom 14(1) te direktive poleg tega potrebno, da se prosilec v trenutku odločanja o prošnji za mednarodno zaščito ne more več vrniti na navedeno območje, da bi ponovno užival zaščito ali pomoč navedenega organa. Možnost vrnitve na območje delovanja UNRWA bi bilo namreč treba upoštevati že pri odločanju o priznanju statusa begunca, ker ne bi imelo nobenega smisla priznati status begunca, če bi ga bilo treba takoj odvzeti.
- 33 V zvezi s tem se to sodišče sprašuje, ali je treba upoštevati le sektor območja delovanja UNRWA, v katerem je imel prosilec za mednarodno zaščito zadnje običajno prebivališče, ali tudi druge sektorje tega območja, in če je tako, na podlagi katerih meril je treba upoštevati te druge sektorje.
- 34 Po mnenju navedenega sodišča je treba najprej upoštevati sektor območja delovanja UNRWA, v katerem je bilo zadnje običajno prebivališče tega prosilca, in nato sektorje, s katerimi ima ta stvarne vezi, kot je dejansko prebivališče ali navzočnost bližnjih sorodnikov. Nazadnje, navedeni prosilec bi moral imeti razumno možnost dostopa do teh sektorjev.
- 35 Na petem mestu predložitveno sodišče želi, da se razjasni pojem „običajno prebivališče“, zlasti v smislu člena 2(d) in (n) Direktive 2011/95, ki bi lahko bil odločilen za ugotovitev, ali se uporabi razlog za izključitev iz člena 12(1)(a), drugi stavek, te direktive.
- 36 V teh okoliščinah je Bundesverwaltungsgericht (zvezno upravno sodišče, Nemčija) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ta vprašanja:

- „1. Ali je treba pri odločanju o vprašanju, ali se Palestincu brez državljanstva ne nudi več zaščita ali pomoč UNRWA v smislu člena 12(1)(a), drugi stavek, Direktive [2011/95], prostorsko gledano upoštevati le posamičen sektor območja delovanja (Gaza, Jordanija, Libanon, Sirija, Zahodni breg), v katerem je imela oseba brez državljanstva ob zapustitvi ozemlja pod mandatom UNRWA svoje dejansko prebivališče (tukaj: Sirija), ali pa tudi druge sektorje območja delovanja na ozemlju pod tem mandatom?
2. Če ni treba upoštevati le tega posamičnega sektorja območja delovanja ob zapustitvi: ali je treba vedno in neodvisno od nadaljnjih pogojev upoštevati vse sektorje območja delovanja na ozemlju pod mandatom UNRWA? Če to ni tako: ali je treba druge sektorje območja delovanja upoštevati le takrat, kadar je med osebo brez državljanstva in zadevnim sektorjem območja delovanja obstajala stvarna (teritorialna) zveza? Ali je za takšno zvezo potrebno, da je imela oseba brez državljanstva ob odhodu ali prej v tem sektorju običajno prebivališče? Ali je treba ob preizkusu stvarne (teritorialne) zveze upoštevati še druge okoliščine? Če je to tako: katere? Ali je to odvisno od tega, ali je za osebo brez državljanstva v trenutku zapustitve ozemlja pod mandatom UNRWA vstop v zadevni sektor delovanja mogoč in sprejemljiv?
3. Ali je oseba brez državljanstva, ki zapusti ozemlje pod mandatom UNRWA, ker je na sektorju delovanja, kjer ima svoje dejansko prebivališče, njena osebna varnost zelo ogrožena, in je za UNRWA neizvedljivo, da bi ji tam zagotovila zaščito ali pomoč, samodejno upravičena do zaščite iz Direktive v smislu člena 12(1)(a), drugi stavek, Direktive 2011/95, tudi če je pred tem vstopila v navedeni sektor delovanja, ne da bi bila v sektorju predhodnega prebivališča njena osebna varnost zelo ogrožena in glede na razmere v času odhoda ni mogla pričakovati, da ji bo UNRWA v novem sektorju zagotavljala zaščito in pomoč in tudi ne, da se bo v doglednem času lahko vrnila v sektor delovanja, v katerem je bilo njeno dotedanje prebivališče?
4. Ali je za odločanje o vprašanju, ali osebi brez državljanstva zato, ker so po zapustitvi ozemlja pod mandatom UNRWA odpadle predpostavke po členu 12(1)(a), drugi stavek, Direktive [2011/95], *ipso facto* ni mogoče priznati statusa begunca, upošteven zgolj sektor delovanja, v katerem je imela

zadnje običajno prebivališče? Če to ni tako: ali je treba po analogiji upoštevati tudi sektorje, ki jih je treba upoštevati ob odhodu v smislu drugega vprašanja? Če to ni tako: po katerih kriterijih je treba določiti sektorje, ki jih je treba upoštevati v času odločanja o prošnji? Ali predpostavke za uporabo člena 12(1)(a), drugi stavek, Direktive [2011/95] niso več izpolnjene, če so (državne ali kvazi državne) službe v zadevnem sektorju delovanja osebo brez državljanstva (spet) pripravljene sprejeti?

5. Če je v zvezi z izpolnjenostjo ali pomanjkanjem predpostavk po členu 12(1)(a), drugi stavek, Direktive [2011/95] pomemben sektor delovanja, na katerem je bilo (zadnje) običajno prebivališče: kateri kriteriji so za opredelitev običajnega prebivališča merodajni? Ali je potrebno zakonito prebivališče, ki ga država prebivanja odobri? Če to ni tako: ali morajo odgovorne službe v sektorju delovanja vsaj zavestno dopuščati prebivanje te osebe brez državljanstva? Če je to tako: ali mora biti odgovornim službam navzočnost posamezne osebe brez državljanstva konkretno znana ali pa zadostuje zavestno dopuščanje prebivanja osebe brez državljanstva kot člana večje skupine ljudi? Če to ni tako: ali zadostuje zgolj daljše dejansko prebivanje?“

Vprašanja za predhodno odločanje

Uvodne ugotovitve

- 37 Pred odgovorom na postavljena vprašanja je treba najprej pojasniti, kot je generalni pravobranilec navedel v točki 26 sklepnih predlogov, da člen 12(1)(a) Direktive 2011/95 v bistvu ustreza členu 12(1)(a) Direktive 2004/83, tako da je sodna praksa v zvezi s to drugo določbo upoštevna za razlago prve.
- 38 V zvezi s tem je treba navesti, da je iz uvodnih izjav 4, 23 in 24 Direktive 2011/95 razvidno, da je Ženevska konvencija temelj mednarodne pravne ureditve za zaščito beguncev in da so bile določbe te direktive o pogojih za priznanje statusa begunca in njegovi vsebini sprejete za pomoč pristojnim organom držav članic pri uporabi te konvencije, tako da temeljijo na skupnih pojmihi in merilih (glej po analogiji sodbe z dne 17. junija 2010, Bolbol, C-31/09, EU:C:2010:351, točka 37; z dne 19. decembra 2012, Abed El Karem El Kott in drugi, C-364/11, EU:C:2012:826, točka 42, in z dne 1. marca 2016, Alo in Osso, C-443/14 in C-444/14, EU:C:2016:127, točka 28).
- 39 Določbe Direktive 2011/95 je treba torej razlagati ob upoštevanju njene splošne sistematike in namena ter ob spoštovanju Ženevske konvencije in drugih upoštevnihih pogodb, na katere se sklicuje člen 78(1) PDEU. Pri tej razlagi je treba – kot je razvidno iz uvodne izjave 16 te direktive – spoštovati tudi pravice, priznane z Listino o temeljnih pravicah (glej po analogiji sodbe z dne 17. junija 2010, Bolbol, C-31/09, EU:C:2010:351, točka 38; z dne 19. decembra 2012, Abed El Karem El Kott in drugi, C-364/11, EU:C:2012:826, točka 43, in z dne 1. marca 2016, Alo in Osso, C-443/14 in C-444/14, EU:C:2016:127, točka 29).
- 40 Poleg tega je treba opozoriti, da morajo države članice v skladu s členom 46(3) Direktive 2013/32 svoje nacionalno pravo urediti tako, da obdelava pravnih sredstev, na katere se nanaša ta določba, vključuje preučitev – vsaj v pritožbenih postopkih pred prvostopenjskim sodiščem – vseh dejanskih in pravnih elementov, na podlagi katerih lahko sodišče ponovno presodi zadevo, pri čemer izraz „ex nunc“ in pridevnik „v celoti“ v tej določbi izpostavljata obveznost sodišča, da opravi presojo, pri kateri po potrebi upošteva elemente, ki jih je organ za presojo upošteval ali bi jih moral upoštevati, kot tudi nove elemente, ki so se pojavili po sprejetju odločbe, zoper katero je vloženo pravno sredstvo. Pooblastilo, ki ga tako ima sodišče, da upošteva nove elemente, o katerih se ta organ ni opredelil, spada v okvir cilja Direktive 2013/32, ki je, kot je razvidno zlasti iz njene uvodne izjave 18, namenjena zlasti temu, da se

prošnje za mednarodno zaščito obravnavajo „kakor hitro je to mogoče, brez poseganja v ustreznost in celovitost obravnave“ (glej v tem smislu sodbo z dne 25. julija 2018, Alheto, C-585/16, EU:C:2018:584, točke od 109 do 113).

- 41 Nazadnje je treba ugotoviti, da predložitveno sodišče postavlja svoja vprašanja na podlagi dvojne predpostavke, ki je Sodišče ni dolžno preveriti, in sicer, prvič, da je bil XT v skladu s členom 12(1)(a), prvi stavek, Direktive 2011/95 upravičen do zaščite ali pomoči UNRWA, preden je prišel v Nemčijo, in drugič, da je zapustil Sirijo zaradi vojnih razmer v tej državi.
- 42 Nasprotno pa je treba glede člena 14 Direktive 2011/95, ki ga omenja predložitveno sodišče, navesti, da čeprav iz njegovega odstavka 3(a) v povezavi s členom 12(1)(a) te direktive izhaja, da lahko možnost uživanja zaščite ali pomoči UNRWA upraviči preklic statusa begunca po njegovi podelitvi, pri čemer se lahko ta možnost presoja tudi v okviru celovite in *ex nunc* presoje, navedene v točki 40 te sodbe, ob sprejetju odločbe v zvezi s priznanjem tega statusa, navedenega člena 14, pri katerem se ravno predpostavlja, da je bil ta status že priznan, ni mogoče uporabiti za to odločbo.
- 43 Na postavljena vprašanja je treba odgovoriti ob upoštevanju zgornjih ugotovitev.

Prvo, drugo in četrto vprašanje

- 44 Predložitveno sodišče s prvim, drugim in četrtem vprašanjem, ki jih je treba obravnavati skupaj, v bistvu sprašuje, ali je treba člen 12(1)(a), drugi stavek, Direktive 2011/95 razlagati tako, da je treba za ugotovitev, ali je zaščita ali pomoč UNRWA prenehala, upoštevati le sektor območja delovanja UNRWA, v katerem je imela oseba brez državljanstva palestinskega rodu ob odhodu iz navedenega območja dejansko prebivališče, ali pa je treba upoštevati tudi druge sektorje, ki spadajo v to območje delovanja, in če je tako, katere od teh sektorjev.
- 45 Za odgovor na to vprašanje je treba najprej opozoriti, da v skladu s členom 12(1)(a), prvi stavek, Direktive 2011/95 državljan tretje države ali oseba brez državljanstva ne more biti begunec, „če sodi na področje uporabe člena 1(D) Ženevske konvencije glede zaščite ali pomoči organov ali uradov Združenih narodov, razen Visokega komisarja Združenih narodov za begunce“.
- 46 Člen 1(D), prvi pododstavek, Ženevske konvencije določa, da ta konvencija ne velja za osebe, ki „zdaj uživajo“ varstvo ali pomoč „organov ali agencij Združenih narodov, razen visokega komisarja Združenih narodov za begunce“.
- 47 UNRWA, organ Združenih narodov, ki ni visoki komisar Združenih narodov za begunce, je bila ustanovljena za zaščito in pomoč Palestincem kot „palestinskim beguncem“. Njen mandat, ki je bil, kot je generalni pravobranilec navedel v točki 4 sklepnih predlogov, podaljšán do 30. junija 2023, zajema njeno območje delovanja, ki ga sestavlja pet sektorjev, in sicer Gaza, Zahodni breg (vključno z vzhodnim Jeruzalemom), Jordanija, Libanon in Sirija.
- 48 Tako je vsaka oseba, kot je XT, ki je registrirana pri UNRWA, upravičena do zaščite in pomoči tega organa zaradi zagotavljanja blaginje te osebe kot begunke (glej v tem smislu sodbo z dne 25. julija 2018, Alheto, C-585/16, EU:C:2018:584, točka 84).
- 49 Zaradi tega posebnega statusa begunca, ki je na navedenih območjih Bližnjega vzhoda uveden za Palestine, so osebe, registrirane pri UNRWA, v skladu s členom 12(1)(a), prvi stavek, Direktive 2011/95, ki ustreza členu 1(D), prvi pododstavek, Ženevske konvencije, načeloma izključene iz statusa begunca v Uniji (sodba z dne 25. julija 2018, Alheto, C-585/16, EU:C:2018:584, točka 85).

- 50 Vendar pa iz člena 12(1)(a), drugi stavek, Direktive 2011/95, ki ustreza členu 1(D), drugi pododstavek, Ženevske konvencije, izhaja, da se, če prosilec za mednarodno zaščito v Uniji ne uživa več varstva ali pomoči UNRWA, ta izključitev preneha uporabljati (sodba z dne 25. julija 2018, Alheto, C-585/16, EU:C:2018:584, točka 85).
- 51 Kot je pojasnilo Sodišče, se člen 12(1)(a), drugi stavek, Direktive 2011/95 uporablja, če na podlagi posamične presoje vseh upoštevanih elementov postane jasno, da je osebna varnost zadevne osebe brez državljanstva palestinskega rodu zelo ogrožena in če ji UNRWA, za katere pomoč je zadevna oseba zaprosila, ne more zagotoviti življenjskih razmer v skladu z nalogo, ki ji je zaupana, in je zato ta oseba brez državljanstva zaradi okoliščin, na katere ni mogla vplivati, prisiljena zapustiti območje delovanja UNRWA. V tem primeru se lahko navedena oseba brez državljanstva, če zanjo ne velja kateri od razlogov za izključitev iz člena 12(1)(b), člena 12(2) in člena 12(3) te direktive, samodejno sklicuje na to direktivo, ne da bi ji bilo treba dokazati, da jo je utemeljeno strah preganjanja v smislu člena 2(d) navedene direktive (glej v tem smislu sodbo z dne 25. julija 2018, Alheto, C-585/16, EU:C:2018:584, točka 86 in navedena sodna praksa).
- 52 Kot je generalni pravobranilec v bistvu poudaril v točki 36 sklepnih predlogov, se niti člen 12(1)(a) Direktive 2011/95 niti člen 1(D) Ženevske konvencije ne sklicujeta na prebivališče zadevne osebe, saj se te določbe nanašajo le na okoliščino, da je ta oseba upravičena do zaščite ali pomoči UNRWA ali da je ta zaščita ali pomoč prenehala.
- 53 Iz teh določb tako izhaja, da te zahtevajo, da se upošteva možnost, da je zadevna oseba upravičena do zaščite ali pomoči UNRWA na celotnem ozemlju, ki ga pokriva mandat tega organa, na katerem se razteza območje delovanja UNRWA, ki zajema pet sektorjev, navedenih v točki 6 te sodbe.
- 54 Ta razlaga je poleg tega potrjena s sodno prakso, v skladu s katero glede osebe, ki je zapustila območje delovanja UNRWA in je v Uniji vložila prošnjo za mednarodno zaščito, ki pa na navedenem območju uživa učinkovito zaščito ali pomoč UNRWA, ki ji omogoča, da tam prebiva varno, v dostojnih življenjskih razmerah in ne da bi bila izpostavljena nevarnosti vračanja na ozemlje običajnega prebivališča, vse dokler se tja ne more varno vrniti, organ, pristojen za odločanje o tej prošnji, ne more šteti, da je bila ta oseba zaradi okoliščin, neodvisnih od njene volje, prisiljena zapustiti območje delovanja UNRWA. Navedeno osebo je treba v tem primeru v skladu s členom 12(1)(a) Direktive 2011/95 izključiti iz statusa begunca v Uniji (sodba z dne 25. julija 2018, Alheto, C-585/16, EU:C:2018:584, točka 134).
- 55 Ob tem je treba, kot v bistvu izhaja iz sodne prakse, navedene v točki 51 te sodbe, vprašanje, ali UNRWA zadevni osebi dejansko ne more zagotoviti življenjskih razmer, ki so v skladu z nalogo tega organa, in ali je posledično zaščita ali pomoč UNRWA tej osebi prenehala, presojati na podlagi posamične presoje vseh upoštevanih elementov.
- 56 V okviru te presoje morajo pristojni upravni ali sodni organi med drugim preveriti, ali je zadevna oseba dejansko upravičena do te zaščite ali te pomoči.
- 57 Vendar vprašanje, ali lahko oseba brez državljanstva palestinskega rodu uživa zaščito ali pomoč UNRWA, ni odvisno le od zmožnosti tega organa, da zagotovi to zaščito ali pomoč tej osebi brez državljanstva v danem sektorju na njegovem območju delovanja, temveč tudi od konkretne možnosti navedene osebe, da vstopi na ozemlje tega sektorja ali vstopi na navedeno območje, če je z njega odšla.
- 58 V zvezi s tem je treba poudariti, kot je razvidno iz predložitvene odločbe, da to, da je oseba brez državljanstva palestinskega rodu registrirana pri UNRWA, tej osebi ne daje nobene pravice do vstopa ali gibanja znotraj območja delovanja tega organa s selitvijo iz enega v drug sektor tega območja.

UNRWA namreč nima pristojnosti, da bi osebam brez državljanstva palestinskega rodu dovolila dostop do ozemelj petih sektorjev navedenega območja, saj ta ozemlja spadajo v različne države ali avtonomna ozemlja.

- 59 V teh okoliščinah morata organ za presojo in sodišče, ki odloča o tožbi zoper odločbo tega organa, upoštevati vse upoštevne elemente zadevnega položaja, na podlagi katerih je mogoče razjasniti, ali je imela zadevna oseba brez državljanstva palestinskega rodu ob dohodu z območja delovanja UNRWA konkretno možnost dostopa do enega od petih sektorjev območja delovanja UNRWA, da bi bila deležna zaščite ali pomoči tega organa.
- 60 Zato je okoliščina, da je ta oseba brez državljanstva imetnik pravice do pridobitve dovoljenja za prebivanje v državi ali na avtonomnem ozemlju, v katero spada zadevni sektor območja delovanja UNRWA, element, ki za navedeno osebo brez državljanstva kaže na možnost dostopa do tega sektorja in torej uživanja zaščite ali pomoči UNRWA, če ji jo ta organ lahko zagotovi v tem sektorju.
- 61 Če take pravice ni, je lahko upoštevna okoliščina, da ima ta oseba brez državljanstva družinske vezi v danem sektorju območja delovanja UNRWA, da je imela dejansko ali običajno prebivališče v tem sektorju ali je tam prebivala, preden je zapustila navedeno območje, če zadevne države ali ozemlja menijo, da taki elementi zadostujejo za to, da osebi brez državljanstva palestinskega rodu – ne glede na dodelitev dovoljenja za prebivanje – ni preprečeno, da varno vstopijo na njihovo ozemlje in tam varno ostanejo.
- 62 Prav tako je treba upoštevati vse elemente, kot so izjave ali prakse organov navedenih držav in ozemelj, ki vključujejo spremembo odnosa do oseb brez državljanstva palestinskega rodu, zlasti kadar s temi izjavami in praksami izražajo namen, da na svojem ozemlju teh oseb brez državljanstva ne bodo več dopustili, če te nimajo pravice do prebivanja.
- 63 Če iz ocene vseh upoštevni elementov zadevnega položaja, zlasti tistih, ki so navedeni v točkah od 59 do 62 te sodbe, izhaja, da je imela zadevna oseba brez državljanstva palestinskega rodu konkretno možnost, da varno vstopi na ozemlje enega od sektorjev območja delovanja UNRWA, v katerih ji je ta organ lahko nudil zaščito ali pomoč, in tam varno ostane, ni mogoče šteti, da je zaščita ali pomoč UNRWA prenehala v smislu člena 12(1)(a), drugi stavek, Direktive 2011/95.
- 64 Sicer pa je treba v zvezi z vprašanjem, kateri sektor območja delovanja UNRWA je treba upoštevati pri ugotavljanju, ali so pogoji, ki utemeljujejo samodejno priznanje statusa begunca, prenehali biti izpolnjeni, odkar je zadevna oseba zapustila navedeno območje in preden se dokončno odloči o njeni prošnji za priznanje statusa begunca, ugotoviti, da se zdi, da se predložitveno sodišče opira na predpostavko, da se je člen 12(1)(a), drugi stavek, Direktive 2011/95 za tožečo stranko v postopku v glavni stvari uporabljal v trenutku, ko je zapustila navedeno območje, ker je zaščita ali pomoč UNRWA prenehala, vendar se zanjo morda ne uporablja več v trenutku, ko sodišče, pri katerem je bila vložena tožba zoper odločbo o zavrnitvi priznanja statusa begunca, odloča o tej tožbi.
- 65 Predložitveno sodišče v zvezi s tem pojasnjuje, da v skladu s svojim nacionalnim pravom v sporih na področju azila upošteva pravne in dejanske okoliščine, ki obstajajo ob odločanju o tožbi, vloženi pri njem, tako da mora upoštevati tudi nove elemente, ki obstajajo ob zadnji obravnavi, ali, če se ta ne opravi, v trenutku izdaje odločbe, pri čemer je taka možnost, kot je razvidno iz točke 40 te sodbe, določena tudi v členu 46(3) Direktive 2013/32.
- 66 Za odgovor na to vprašanje zadošča navesti, kot je generalni pravobranilec to storil v točki 52 sklepnih predlogov in vse zainteresirane stranke, ki so predložile pisna stališča, da nič ne omogoča sklepanja, da bi bilo treba pri preučitvi vprašanja, ali je zaščita ali pomoč UNRWA v smislu člena 12(1)(a), drugi stavek, Direktive 2011/95 še naprej izključena v trenutku, ko sodišče odloča o tožbi zoper odločbo o zavrnitvi priznanja statusa begunca, poleg elementov, navedenih v točkah od 53 do 63 te sodbe, upoštevati še druge elemente.

67 Glede na zgoraj navedeno je treba na prvo, drugo in četrto vprašanje odgovoriti, da je treba člen 12(1)(a), drugi stavek, Direktive 2011/95 razlagati tako, da je treba za ugotovitev, ali je zaščita ali pomoč UNRWA prenehala, v okviru posamične presoje vseh upoštevnihih elementov zadevnega položaja upoštevati vse sektorje območja delovanja UNRWA, na ozemlje katerih ima oseba brez državljanstva palestinskega rodu, ki je zapustila to območje, konkretno možnost varno vstopiti in tam ostati.

Tretje vprašanje

68 Predložitveno sodišče želi s tretjim vprašanjem v bistvu izvedeti, ali je treba člen 12(1)(a), drugi stavek, Direktive 2011/95 razlagati tako, da zaščita ali pomoč UNRWA preneha, če je oseba brez državljanstva palestinskega rodu zapustila območje delovanja UNRWA z odhodom iz sektorja tega območja, v katerem je bila njena osebna varnost zelo ogrožena in v katerem ta organ tej osebi brez državljanstva ni mogel zagotoviti zaščite ali pomoči, čeprav, prvič, je v ta sektor prostovoljno prišla iz drugega sektorja navedenega območja, v katerem njena osebna varnost ni bila zelo ogrožena, in drugič, ni mogla pričakovati, da bo upravičena do zaščite ali pomoči UNRWA v sektorju, v katerega se je namenila, niti da se bo lahko v kratkem vrnila v izvorni sektor.

69 Za odgovor na to vprašanje je treba najprej spomniti, da tega, da člen 1(D) Ženevske konvencije, na katerega napotuje člen 12(1)(a), prvi stavek, Direktive 2011/95, s svojega področja uporabe izključuje zgolj osebe, ki „zdaj uživajo“ zaščito ali pomoč organov ali agencij Združenih narodov ali organa Združenih narodov, ki ni visoki komisar Združenih narodov za begunce, ni mogoče razlagati tako, da sama nenavzočnost ali prostovoljni odhod z območja delovanja UNRWA zadostuje za prenehanje izključitve statusa begunca iz te določbe (glej po analogiji sodbo z dne 19. decembra 2012, Abed El Karem El Kott in drugi, C-364/11, EU:C:2012:826, točka 49).

70 Če bi bilo namreč tako, za prosilca v smislu člena 2(c) Direktive 2013/32, ki vloži prošnjo na ozemlju ene od držav članic in ki torej ni fizično navzoč na območju delovanja UNRWA, ne bi nikoli veljali razlogi za izključitev statusa begunca iz člena 12(1)(a) Direktive 2011/95, kar bi takemu izključitvenemu razlogu odvzelo vsakršen učinek (glej po analogiji sodbo z dne 19. decembra 2012, Abed El Karem El Kott in drugi, C-364/11, EU:C:2012:826, točka 50).

71 Poleg tega bi bilo priznanje, da prostovoljni odhod z območja delovanja UNRWA in torej prostovoljni odrek pomoči, ki jo ta daje, povzročita uporabo člena 12(1)(a), drugi stavek, Direktive 2011/95, v nasprotju s ciljem, ki ga uresničuje člen 1(D), prvi pododstavek, Ženevske konvencije, s katerim se želi iz ureditve te konvencije izključiti vse tiste, ki uživajo tako pomoč (glej po analogiji sodbo z dne 19. decembra 2012, Abed El Karem El Kott in drugi, C-364/11, EU:C:2012:826, točka 51).

72 Dalje, iz sodne prakse, navedene v točki 54 te sodbe, izhaja, da ni mogoče šteti, da je zapustitev območja delovanja UNRWA z odhodom iz določenega sektorja tega območja neprostovoljna, če je imela zadevna oseba možnost dostopa do drugega sektorja tega območja, da bi dejansko uživala zaščito ali pomoč UNRWA.

73 V zadevi, v kateri je bila izdana sodba z dne 25. julija 2018, Alheto (C-585/16, EU:C:2018:584), je namreč tožeča stranka v postopku v glavni stvari med oboroženim spopadom med Državo Izrael in Hamasom, organizacijo, ki nadzira območje Gaze, zapustila to območje, da bi odšla na varno v Jordanijo, državo, v kateri je prebivala in iz katere je odšla v Bolgarijo. Sodišče je menilo, da ni mogoče izključiti, da bi UNRWA v Jordaniji osebi, registrirani pri tej agenciji, lahko zagotovila življenjske razmere, ki so v skladu z njeno nalogo, potem ko je ta oseba pobegnila iz Gaze, tako da bi ta oseba lahko tam prebivala varno in v dostojnih življenjskih razmerah, ne da bi bila izpostavljena nevarnosti vračanja na ozemlje, na katero se ne more varno vrniti. Če bi se take okoliščine izkazale za resnične, po mnenju Sodišča za osebo, kot je tožeča stranka v postopku v glavni stvari v tej zadevi, ne

bi bilo mogoče šteti, da je bila zaradi okoliščin, neodvisnih od njene volje, prisiljena zapustiti območje delovanja UNRWA (glej v tem smislu sodbo z dne 25. julija 2018, Alheto, C-585/16, EU:C:2018:584, točke od 132 do 134).

- 74 Enako mora veljati v primeru osebe brez državljanstva palestinskega rodu, ki se odloči zapustiti sektor območja delovanja UNRWA, v katerem njena osebna varnost ni zelo ogrožena in v katerem bi bila lahko upravičena do zaščite ali pomoči tega organa, da bi prišla v drug sektor navedenega območja, v katerem na podlagi konkretnih informacij, ki jih ima v zvezi s tem sektorjem, ne more razumno pričakovati, da bo upravičena do zaščite ali pomoči tega organa UNRWA niti da se bo lahko v kratkem vrnila v izvorni sektor. Tak prostovoljni odhod iz prvega sektorja v drugi sektor tako ne omogoča ugotovitve, da je bila taka oseba brez državljanstva prisiljena zapustiti območje delovanja UNRWA kot celoto, ko je pozneje zapustila ta drugi sektor, da bi odšla na ozemlje Unije.
- 75 Zato mora predložitveno sodišče v okviru posamične presoje vseh upoštevni elementov položaja iz postopka v glavni stvari, med katerimi so zlasti konkretne informacije o položaju v Siriji, ki so bile ob odhodu iz Libanona na voljo XT, preveriti, ali je do tega odhoda prišlo v okoliščinah, opisanih v točki 74 te sodbe. Če je tako, namreč ni mogoče šteti, da je bil XT prisiljen zapustiti območje delovanja UNRWA kot celoto, ko je pozneje zapustil Sirijo.
- 76 Vendar lahko Sodišče temu sodišču na podlagi informacij iz predloga za sprejetje predhodne odločbe in iz spisa, predloženega Sodišču, predloži elemente, ki bi lahko bili upoštevni pri tej presoji.
- 77 V obravnavani zadevi iz tega predloga izhaja, da XT trdi, da je Libanon zapustil, ker ni imel veljavnega dovoljenja za prebivanje in ker so libanonske varnostne sile okrepile nadzor, tako da so osebe brez takega dovoljenja, kot je XT, odvedle na sirska mejo.
- 78 Poleg tega, ker se predložitveno sodišče sprašuje o vplivu elementov, ki se nanašajo na to, da bi XT glede na okoliščine ob odhodu iz Libanona lahko pričakoval, da ne bo mogel niti uživati zaščite ali pomoči UNRWA v Siriji niti se v kratkem vrniti v Libanon, kjer je prej prebival, je treba poudariti, da morajo biti take okoliščine, da bi bile lahko upoštevne v okviru posamične presoje, navedene v točki 75 te sodbe, razumno predvidljive v trenutku odhoda. Oseba, kot je XT, mora tako imeti konkretne informacije o položaju na območju delovanja UNRWA. V zvezi s tem je treba upoštevati tudi nenadnost in nepredvidljivost razvoja položaja, kot sta zaprtje meja med sektorjema navedenega območja ali izbruh konfliktov v enem od sektorjev.
- 79 Glede na okoliščine, navedene v točkah 77 in 78 te sodbe, in če bi se te okoliščine izkazale za resnične, kar mora preveriti predložitveno sodišče, ni razvidno, da bi do odhoda XT iz Libanona v Sirijo prišlo v okoliščinah, opisanih v točki 74 te sodbe, tako da njegov odhod z območja delovanja UNRWA kot celote ni bil prostovoljen.
- 80 Glede na zgoraj navedeno je treba na tretje vprašanje odgovoriti, da je treba člen 12(1)(a), drugi stavek, Direktive 2011/95 razlagati tako, da ni mogoče šteti, da je zaščita ali pomoč UNRWA prenehala, če je oseba brez državljanstva palestinskega rodu zapustila območje delovanja UNRWA z odhodom iz sektorja tega območja, v katerem je bila njena osebna varnost zelo ogrožena in v katerem ji ta organ ni mogel zagotoviti zaščite ali pomoči, če je, prvič, ta oseba v ta sektor prostovoljno prišla iz drugega sektorja navedenega območja, v katerem njena osebna varnost ni bila zelo ogrožena in v katerem je lahko bila upravičena do zaščite ali pomoči tega organa, in če, drugič, na podlagi konkretnih informacij, ki jih je imela na voljo, ni mogla razumno pričakovati, da bo upravičena do zaščite ali pomoči UNRWA v sektorju, v katerega se je namenila, ali da se bo lahko v kratkem vrnila v izvorni sektor, kar mora preveriti predložitveno sodišče.

Peto vprašanje

- 81 Ob upoštevanju odgovora na prvo, drugo in četrto vprašanje na peto vprašanje ni treba odgovoriti.

Stroški

- 82 Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (tretji senat) razsodilo:

1. Člen 12(1)(a), drugi stavek, Direktive 2011/95/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o standardih glede pogojev, ki jih morajo izpolnjevati državljani tretjih držav ali osebe brez državljanstva, da so upravičeni do mednarodne zaščite, glede enotnega statusa beguncev ali oseb, upravičenih do subsidiarne zaščite, in glede vsebine te zaščite je treba razlagati tako, da je treba za ugotovitev, ali je zaščita ali pomoč Agencije Združenih narodov za pomoč in zaposlovanje palestinskih beguncev na Bližnjem vzhodu (UNRWA) prenehala, v okviru posamične presoje vseh upoštevanih elementov zadevnega položaja upoštevati vse sektorje območja delovanja UNRWA, na ozemlje katerih ima oseba brez državljanstva palestinskega rodu, ki je zapustila to območje, konkretno možnost varno vstopiti in tam ostati.
2. Člen 12(1)(a), drugi stavek, Direktive 2011/95 je treba razlagati tako, da ni mogoče šteti, da je zaščita ali pomoč UNRWA prenehala, če je oseba brez državljanstva palestinskega rodu zapustila območje delovanja UNRWA z odhodom iz sektorja tega območja, v katerem je bila njena osebna varnost zelo ogrožena in v katerem ji ta organ ni mogel zagotoviti zaščite ali pomoči, če je, prvič, ta oseba v ta sektor prostovoljno prišla iz drugega sektorja navedenega območja, v katerem njena osebna varnost ni bila zelo ogrožena in v katerem je lahko bila upravičena do zaščite ali pomoči tega organa, in če, drugič, na podlagi konkretnih informacij, ki jih je imela na voljo, ni mogla razumno pričakovati, da bo upravičena do zaščite ali pomoči UNRWA v sektorju, v katerega se je namenila, ali da se bo lahko v kratkem vrnila v izvorni sektor, kar mora preveriti predložitveno sodišče.

Podpisi